

Středověk

A. Západoevropské umění

1. Umění doby předkarolinské (5. – 9. stol) (kostel s apsidou, bazilika aj.)
2. Umění doby karolinské (9. – 10. stol.) (bazilika – kaple Karlovy falce v Aachen – 8.stol. napodobení Ravenny)
3. Umění doby Otonské (10. – 11. stol)

B. Byzantské umění

6. – 9. stol raně byzantské umění, 9. – 15. stol. Vrcholné

C. Předrománské umění v českých zemích

Velkomoravská říše (863), Mikulčice, Staré město, Pohansko, Nitra (rotunda, bazilika)

Rotunda sv. Víta (pod dnešním chrámem sv. Víta, jádro baziliky sv. Jiří)

Románské umění (10. – 13.stol)

Klenba valená, křížová, kulatý oblouk, podpěrné sloupy s hlavicemi, řádkové zdivo, hieratická perspektiva, nástěnné malby

obloučkový vlys nad římsou – sloupková galerie

středověký universalismus, obranný charakter staveb

Pisa – dóm po 1060

Benátky – chrám sv. Marka (829, následně 1063)

Cluny (Fr.) – pětিলodní bazilika, přel. 11. – 12. stol.

Katedrála (Canterbury (angl.), Mohuč, Speyr, Kolín n.R.(poč.11., přest.konec12.st)(něm.)

Rotunda sv. Kateřiny, sv. Martina, sv. Jiří

Bazilika sv. Jiří, sv. Prokopa

kostely v Řeznovicích, Modřicích, Tuřanech, Líšni na Veverí (P.Marie)

Gotika

raná 12. stol (Fr., It.)
vrcholná 13. – 14. stol.
pozdní 15. – pol. 16. stol.

přemyslovská-raná, 13.–zač.14.stol.
lucemburská-vrcholná 14.–zač.15.stol.
vladislavská-pozdní 15.–zač.16.stol.

Žebrová klenba, vertikálita, lomený oblouk opěrný systém, kružby, fiály, vitráž
Saint Denis zač.12.stol.

Notre Dame Paříž, Chartres, pol. 12. st., Remeš, zač. 13.stol., sv. Štěpán Vídeň,
Salisbury (ang.), Dóm Miláno, Benátky – Dóžecí palác (14.-15.stol.)

Hrady – Zvíkov, Buchlov, Bezděz, Pernštejn, Špilberk – Př.OtakarII, 13.st.
chrám sv. Víta – Matyáš z Arrassu, Petr Parlér

Kláštery – Anežský, kostel P.Marie na Starém Brně (cisterciáčky), Předklášteří

Porta coeli(cisterciáčky), Rosa Coeli, Rajhrad D.Kounice (premonstrátky)

Vladislavský sál – Benedikt Rejt

Portál brněnské radnice – Anton Pilgram (též kazatelna – sv. Štěpán ve Vídni)

Giotto, Rogier van der Weyden, van Eyckové

Mistr Třeboňský – Zmrtvýchvstání Krista

Mistr Vyšebrodský – Madona z Veverí

Zvěstování

Narození Páně

Kristus na hoře olivetské

Mistr Theodorik – Sv. Alžběta

Sv. Jeroným

Sv. Matouš

Mistr rajhradského oltáře – Ukřižování

Nesení kříže